

Sygn. akt IV P 20/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2018 r.

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Dariusz Rams
Ławnicy:	Piotr Stawiarski, Barbara Surman
Protokolant:	st. sekr. sąd. Teresa Głód

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2018 r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa R. C.

przeciwko Zespołowi Szkół i (...) w N.

o odszkodowanie

I. Oddała powództwo;

II. Zasądza od powódki R. C. na rzecz strony pozwanej Zespołu Szkół i (...) w N. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt IV P 20/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 10 kwietnia 2018 r.

Powódka R. C. w pozwie (k.2-7) domagała się zapłaty odszkodowania w kwocie 15.324 zł (k.89) tytułem niezgodnego z prawem odwołania jej ze stanowiska dyrektora Zespołu (...) w N.. Powódka wskazała, że zarządzenie Prezydenta Miasta N. o odwołaniu nie spełniało warunków formalnych. Nie wskazano, że zostało ono wydane po zasięgnięciu opinii kuratora oświaty, a nawet gdyby taka konsultacja została przeprowadzona, to brak stosownych zapisów w zarządzeniu powoduje naruszenie przepisów. Wskazanie w treści luźnego uzasadnienia nie będącego integralną częścią zarządzenia, że spełniony został warunek o jakim mowa w art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, bez dookreślenia o jaki warunek chodzi, również stanowi naruszenie przepisów. Zgodnie z art. 30 § 4 kp organ ma obowiązek starannego uzasadnienia decyzji oraz zapewnienia możliwości wypowiedzenia się na każdym etapie procedury, w przypadku powódki te warunki nie zostały spełnione. Powódka wskazała ponadto, że zgodnie z przepisami przesłanką odwołania dyrektora ze stanowiska jest wystąpienie szczególnie uzasadnionego przypadku.

Powódka powołując się na orzecznictwo podniosła, że w jej przypadku taki szczególnie uzasadniony wypadek nie wystąpił.

Postanowieniem z dnia 1 marca 2018 r. wezwany został do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Zespół Szkół i (...) w N. (78).

W odpowiedzi na pozew (k.80-82), jak również w toku postępowania, strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości. Uzasadniając stanowisko wskazano, iż Zespół (...) w N. został zlikwidowany z dniem 31 sierpnia 2017 r. na mocy uchwały rady Miasta N.. Jednocześnie utworzony został nowy podmiot - Zespół Szkół i (...) w N.. Stosowne uchwały RM N. w tym zakresie nie zostały w trybie administracyjnym wzruszone. Pozwana wskazała, że bezpośrednio przyczyną odwołania powódki ze stanowiska, wskazaną w uzasadnieniu zarządzenia, było rozwiązanie w/w Zespołu. Był to szczególnie uzasadniony przypadek o jakim mowa w przepisach. Prezydent odwołując powódkę ze stanowiska dyrektora dopełnił obowiązku zasięgnięcia opinii kuratora oświaty, opinia ta jest niewiążąca, przepisy nie wymagają, by zarządzenie o odwołaniu zawierało informację o zasięgnięciu opinii kuratora oświaty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka R. C. zatrudniona była w Zespole (...) w N. (dalej (...)) na podstawie mianowania.

Powódka nieprzerwanie od 1 września 2009 r. sprawowała funkcję dyrektora w/w Zespołu.

Powódka została powołana na kolejną kadencję dyrektora ww. Zespołu na okres od dnia 1 września 2015 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r. (bezsporne).

Powódka w sposób należyty wywiązywała się z obowiązków dyrektora (bezsporne).

Uchwałą Rady Miasta N. nr (...) z dnia 24 stycznia 2017 r. z dniem 31 stycznia 2017 r. rozwiązano Zespół (...), w skład którego wchodziły (...) Ośrodek Sportowy i (...).

Powódka miała wiedzę o ww. uchwale.

Z kolei uchwałą Rady Miasta N. nr (...) z dnia 23 maja 2017 r. z dniem 1 września 2017 r. utworzono Zespół Szkół i (...), w którego skład weszły: IV Liceum Sportowe im. Świętej K., (...) Ośrodek Sportowy i (...).

Powyższe uchwały Rady Miasta N. nie zostały zakwestionowane w trybie administracyjnym (bezsporne).

Pismem z dnia 31 lipca 2017 r. Prezydent Miasta N. zwrócił się do (...) Kuratora Oświaty w oparciu o art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty o wyrażenie opinii w sprawie odwołania powódki ze stanowiska dyrektora (...) w N. z dniem 31 sierpnia 2017 r. Jako powód odwołania wskazano rozwiązanie z dniem 31 sierpnia 2017 r. (...), co powoduje, że stanowisko dyrektora automatycznie ulega likwidacji.

Pismem z dnia 8 sierpnia 2017 r. (...) Kurator Oświaty poinformował, że Wojewoda (...) prowadzi postępowanie wyjaśniające w sprawie zgodności z prawem rozwiązania (...), w związku z powyższym do czasu zakończenia czynności nadzorczych wydanie jednoznacznej opinii jest przedwczesne (bezsporne).

Zarządzeniem Prezydenta Miasta N. z dnia 17 sierpnia 2017 r. powódka odwołana została na podstawie art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty ze stanowiska dyrektora (...) z dniem 31 sierpnia 2017 r. Do zarządzenia dołączone był dokument zatytułowany (...). Wskazano w nim, że powodem odwołania ze stanowiska dyrektora jest rozwiązanie Zespołu na mocy uchwały Rady Miasta N. z dnia 24 stycznia 2017 r. Wskazano również, że spełniony został warunek, o którym mowa w art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty.

Powódka ww. zarządzenie wraz z uzasadnieniem otrzymała drogą pocztową w dniu 22 sierpnia 2017 r.

Ww. zarządzenie z dnia 17 sierpnia 2017 nie zostało zakwestionowane w trybie administracyjnym (bezsporne).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zebrane w sprawie dokumenty, zeznania powódki oraz akta osobowe powódki.

Należy wskazać, iż zasadniczo okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy były niesporne między stronami, wynikały one bądź z przedłożonych przez strony dokumentów, bądź z okoliczności wprost przyznanych lub co do których strona przeciwna się nie wypowiedziała i dlatego Sąd mając na uwadze przebieg całego postępowania sądowego, uznał za przyznane (art. 230 kpc). Strony różniły się natomiast co do wniosków i skutków prawnych, jakie z tych niespornych okoliczności wynikały.

Odnosnie zeznań powódki należy stwierdzić, iż zdaniem Sądu były one – w zakresie dotyczącym okoliczności faktycznych istotnych dla sprawy – wiarygodne, powódka zeznawała w sposób szczerzy, otwarty, przedstawiając okoliczności związane z odwołaniem ze stanowiska. Okoliczności te znajdują potwierdzenie w zebranej dokumentacji. Znaczna część zeznań powódki dotyczyła okoliczności niespornych między stronami. Częściowo wypowiedzi powódki mają związek z oceną okoliczności faktycznych pod względem prawnym, będzie o tym mowa przy ocenie prawnej roszczenia.

Sąd dokonując ustaleń w sprawie oparł się również na zebranych dokumentach, które pozwoliły na bardziej dogłębną weryfikację twierdzeń stron odnośnie istotnych dla sprawy okoliczności. Treść dokumentów nie budziła między stronami sporu, a ich odmienna ocena dotyczyła skutków prawnych, jakie zdaniem stron z tych dokumentów wynikały.

Sąd zważył, co następuje:

Powódka domagała się odszkodowania z tytułu niezgodnego z prawem odwołania jej ze stanowiska dyrektora Zespołu (...) w N..

Z ugruntowanego orzecznictwa sądowego wynika, że bezprawność odwołania nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły, wynikająca z braku uzasadnionych podstaw lub naruszenia przepisów prawa, rodzi prawo do odszkodowania.

Przykładowo w wyroku SN z dnia 7 maja 2015 r. (III PK 130/14) stwierdzono, że nauczycielowi odwołanemu ze stanowiska kierowniczego w szkole niezgodnie z warunkami określonymi w art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, przysługuje odszkodowanie w wysokości nie niższej od wynagrodzenia za okres wypowiedzenia, a nie w wysokości utraconego za taki okres dodatku funkcyjnego.

Z formalnego punktu widzenia powódka była więc uprawniona do domagania się odszkodowania z tytułu odwołania jej z funkcji dyrektora, o ile oczywiście doszło do naruszenia przepisów w związku z tym odwołaniem.

Stosownie do treści art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty (w brzmieniu obowiązującym w okresie dokonywania odwołania) organ, który powierzył nauczycielowi stanowisko kierownicze w szkole lub placówce w przypadkach szczególnie uzasadnionych, po zasięgnięciu opinii kuratora oświaty, może odwołać nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia. Stosownie do treści art. 38 ust. 2 opinia powinna być wydana się w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania wystąpienia organu, niewydanie opinii w tym terminie jest równoznaczne z wydaniem opinii pozytywnej.

Należy zgodzić się z powódką, że przesłanka „szczególnie uzasadnionego przypadku” powinna być interpretowana wąsko, chodzi o sytuacje nadzwyczajne, wyjątkowe. Jak wskazał NSA w W. w wyroku z 14.02.2013 r. (I OSK (...)) za przypadki szczególnie uzasadnione należy uznać zdarzenia (działanie lub zaniechanie) o charakterze zupełnie wyjątkowym, nadzwyczajnym (wykraczającym poza działanie rutynowe, codzienne), mające charakter niedopełnienia obowiązków lub naruszenia uprawnień określonych prawem, przez nauczyciela - dyrektora szkoły, przy czym stwierdzone uchybienie nauczyciela są tego rodzaju, że powodują destabilizację w realizacji funkcji (dydaktycznej, wychowawczej i oświatowej) szkoły i dlatego konieczne jest natychmiastowe zaprzestanie wykonywania funkcji dyrektora, albowiem dalsze zajmowanie stanowiska dyrektora godzi w interes szkoły jako interes publiczny.

Niewątpliwie tak rozumiane okoliczności w odniesieniu do powódki nie wystąpiły.

Zasadnicza kwestia sprowadza się do odpowiedzi na pytanie, czy likwidacja szkoły, w której dana osoba pełni funkcję dyrektora, może być potraktowana jako szczególnie uzasadniony przypadek w rozumieniu ww. przepisu art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Z orzecznictwa oraz poglądów doktryny wynika, że okoliczności uzasadniające odwołanie ze stanowiska nie muszą być zawinione przez daną osobę; wystarczy, że zachodzi obiektywna przyczyna całkowitego braku możliwości dalszego sprawowania funkcji kierowniczej. Do takich należy przede wszystkim całkowita lub częściowa likwidacja szkoły lub placówki, w wyniku czego dochodzi do likwidacji stanowiska dyrektora. Odwołanie ze stanowiska z tej przyczyny będzie mogło nastąpić nawet w wypadku, gdy w miejsce jednej zlikwidowanej szkoły lub placówki zostanie utworzona inna.

Przykładowo w wyroku z dnia 18.02.2015 r. (I PK 167/14) SN wskazał, że likwidację szkoły lub placówki należy uznać za szczególnie uzasadniony przypadek, który stanowi uzasadnioną przyczynę odwołania dyrektora szkoły (placówki) w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia, w myśl art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy z 1991 r. o systemie oświaty, z tego względu, że nie istnieje już jednostka, w której mógłby pełnić dalej swoją funkcję. Jest to jedynie przypadek niezależny od dyrektora i niezawiniony przez niego, co jednak nie odbiera mu charakteru "szczególnie uzasadnionego". Podobnie wypowiedział się NSA w W. w wyroku z 14.10.2014 r. (I OSK (...)) stwierdzając, że dyrektor szkoły może stracić stanowisko bez wypowiedzenia, jeśli dochodzi do rozwiązania jego placówki i utworzenia w jej miejsce nowej. Podobnie wyrok WSA w Krakowie z 25.02.2014 r. ((...) SA/Kr 947/13).

Brak jest zatem podstaw do wniosku, aby dyrektor szkoły mógł w dalszym ciągu piastować to stanowisko, mimo utraty samodzielności prawnej podmiotu, którym kierował. W sytuacji utraty bytu prawnego szkoły, nie sposób akceptować zasadność dalszego utrzymywania stanowiska kierowniczego (dyrektora) takiego podmiotu. Reorganizacja struktur jednostek oświatowych prowadząca do utraty ich samodzielności, wyklucza dalsze piastowanie stanowiska przez dotychczasowego dyrektora tego podmiotu. Nie jest bowiem do zaakceptowania sytuacja, iż stanowisko dyrektora jednostki oświatowej może być utrzymywane (kontynuowane), w przypadku utraty samodzielności prawnej tej jednostki. Powstawałaby bowiem w takim przypadku fikcyjna sytuacja polegająca na zatrudnieniu dyrektora jednostki, która już samodzielnie nie istnieje.

W tym stanie rzeczy należy uznać, że likwidacja (...) w N. uprawniała do odwołania powódki ze stanowiska dyrektora tej placówki. Była to okoliczność co prawda niezależna od powódki, niemniej jednak stanowiła szczególnie uzasadniony przypadek w rozumieniu obowiązujących przepisów.

Fakt likwidacji (...) w N. z dniem 31.08.2017 r. był okolicznością niesporną, powszechnie znaną, powódka zresztą przyznała, że miała wiedzę o uchwale Rady Miasta N. zarządzającej likwidację. Podstawę odwołania stanowiła ta właśnie likwidacja, co jednoznacznie wynika z uzasadnienia stanowiącego załącznik do zarządzenia Prezydenta Miasta N. z dnia 17.08.2017 r. (k.21-22). Powódka przyznała, że otrzymała zarządzenie wraz z tym uzasadnieniem.

Nie można podzielić stanowiska powódki, że dokument zarządzenia o odwołaniu powinien być inaczej skonstruowany, że uzasadnienie powinno stanowić integralną część zarządzenia w tym znaczeniu, że powinno tworzyć jedną całość.

Celem każdego uzasadnienia jest przekazanie motywów takiej, czy innej decyzji. W przypadku stosunków pracy chodzi o to, by pracownik miał wiedzę z jakich powodów pracodawca podjął w stosunku do jego osoby konkretne decyzje. Z jednolitego orzecznictwa w tym zakresie wynika, że pracownik najpóźniej na moment otrzymania oświadczenia o modyfikacji warunków pracy i płacy powinien posiadać wiedzę, z jakich powodów następuje ta modyfikacja. Może o tym dowiedzieć się z samej treści pisma modyfikującego stosunek pracy, jak i z każdego innego pisma czy też rozmowy, byleby miało to miejsce najpóźniej równocześnie z wręczeniem pisma o modyfikacji. W praktyce uzasadnienia wypowiedzeń zawarte są w samym uzasadnieniu, w załączniku, bądź przekazywane są w formie ustnej w czasie rozmowy z pracownikiem.

W niniejszej sprawie z załącznika do zarządzenia zatytułowanego „uzasadnienie” powódka mogła z łatwością dowiedzieć się, z jakiej przyczyny zostaje odwołana ze stanowiska dyrektora. Szerszy komentarz tej kwestii jest zbędny.

Niezasadny jest również zarzut naruszenia wymogu konsultacji zamiaru odwołania ze stanowiska z kuratorem oświaty. Wbrew stanowisku powódki przepisy nie wymagają, by w oświadczeniu pracodawcy znalazła się informacja, że taka konsultacja miała miejsce. Obowiązkiem organu było zasięgnięcie opinii, co też miało miejsce. Sam ewentualny brak odwołania się w treści uzasadnienia zarządzenia do tej opinii nie może być kwalifikowany jako naruszenie prawa, skoro wydając przedmiotowe zarządzenie Prezydent Miasta dopełnił obowiązku proceduralnego o jakim mowa w art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, bowiem zwrócił się do właściwego kuratora oświaty o wydanie opinii. W uzasadnieniu do zarządzenia wskazano zresztą, że ten wymóg został spełniony, nie było potrzeby informowania o treści stanowiska kuratora. Podobna sytuacja dotyczy wymogu konsultacji zamiaru zwolnienia pracownika z organizacją związkową (art. 38 kp), faktu przeprowadzenia takich konsultacji i ich wyniku nie zamieszczenia się w treści oświadczenia, nie ma takiego obowiązku.

Wskazanie z kolei błędnego terminu co do możliwości wniesienia odwołania do sądu również nie przesądza o wadliwości odwołania. Jak wskazał SN w wyroku z 3.02.2016 r. (II PK 333/14) błędne pouczenie pracownika o prawie odwołania się do sądu pracy uzasadnia jedynie prawo do przywrócenia terminu do wniesienia tego odwołania. Nie uzasadnia natomiast roszczeń pracownika z tytułu niezgodnego z prawem wypowiedzenia umowy o pracę czy rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia, a więc roszczenia o odszkodowanie albo o przywrócenie do pracy.

Reasumując nie doszło do naruszenia obowiązujących przepisów przy odwołaniu powódki ze stanowiska dyrektora, a skoro tak, to roszczenie o zasądzenie odszkodowania jako niezasadne podlegało oddaleniu.

O kosztach Sąd orzekł w oparciu o art. 98 kpc i zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika profesjonalnego. Sąd za podstawę obliczania wynagrodzenia przyjął stawkę obowiązującą przy sprawach dotyczących odwołań od rozwiązania stosunków pracy (uchwała składu 7 sędziów SN z 24.02.2011 r., I PZP 6/10, postanowienie SN z 28.06.2012 r., II PZ 12/12).